

D.I.C

L'Avi ha avorrit els
llonguets:
Ara menja pa de
barra.

ANY I. - N.º 22. ~ CORTS CATALANES, 635, 1º - TEL. 22966. - SUBSCRIPCIÓ ANUAL: BARCELONA 7 pts. Fora 7'50 pts. ~ 21 NOVEMBRE 1931 - 15 CTS.

¡Visca Catalunya lliure!

Els mercaders

Dins la nostra tradició política, els homes modestos i austers, herois d'una sèrie d'anys, resten massa sovint ensombrits pels de vida errívola i actuació tèrbola. El fris que ells dibuixen forma com una arcada, un dels peus de la qual recalca en l'innominat municipi rural de muntanya, i l'altre al fons remogut de la gran urbs barcelonina. Diem que ells dibuixen tot un fris i que forma com un tros de la nostra història. L'alcalde muntanyenc que es queda els diners del comú, parapetat en la influència del cacic de la ciutat provinciana. El diputat provincial que cobra dels pàgesos perquè lliuri el fill del servei militar. I el diputat a Corts que adinera la influència per obtenir certes condicions. I hem de citar cap exemple dels bútxares i bergants que han desfilat pel municipi de Barcelona?

COM els mercaders de fira i de col·lotge cada u té el seu truc, voleia la seva bandera i juga el seu escamoteig. I el poble, tot xolis, s'hi encanta. Es la llibertat: és la guerra a la intolerància, és l'ofensiva contra la incultura. Es l'escomesa contra una classe, com opressora de l'altra. Es la fòbia als capellans i religiosos, acusats de tots els penjaments imaginaris. Es el banderí de la reacció. Qui podria dir-los tots, en un curt article de diari? Mentrestant el nostre poble, incorregiblement candi, sols els ha abandonat després d'haver-se deixat embadalir i esplumissar, amb el mal averany entre dents que tots els polítics són iguals.

Glòria de la República—segons alguns—com les diverses altres repúbliques, és la d'haver deslligat l'embenatge perquè fos possible d'oferir al poble avidós sempre, tanta llatzeria purulent. Mireu, sinó, els reportatges massa austers, perquè no reixissin insinuants, de les passades sessions secretes de les Constituents. L'amo, un jorn, del municipi barceloní i ídol de les masses, tot designat d'unes punxades de bisturí. Un altre, financier de pregons tentaculs, estenellat cadàver. I amb quants més, encara, tal volta, no podia revifar-se la pira purificatriu?

MENTRESTANT a Barcelona un potentat del diner, Bloch, trinxe-naire de tren exprés i hotel principesc, amb un dimoni de guarda en forma de dona, Mme. Hanau, esquematitzava el plànol per a una d'aquestes expoliacions collectives, que hom en diu desgavells econòmics, causats pel pànic dels esperits. Era un estranger, que suara un escàndol d'una mateixa guisa, va fer odiosament cèlebre a França. Ell era estranger, però els peons-guies, salvacoductes i cicerones era ben coneguda gent nostra. Hem d'estampar llurs noms, després que tota la premsa ja els ha grafiat amb els honors de celebritats europees? Un periodista trapacer, en aquest cas mereixedor de la Pàtria, els ha descobert el marro. L'estranger, camí de França, es deu haver destornillat en una rialla, brutalment faceciosa. Els altres, ai las! s'han excusat infantívolament. Estulteria? Lleugeresa? Complicitat? Gardunyeria?

Sigui una cosa o bé una altra (el fiscal té el deure de denunciar-ho i els jutges d'escatir-ho) aquests personatges polítics, comparses de l'afer, han de dimitir immediatament els càrrecs públics que ostenten dins les nostres corporacions. Poden, si els seus electors així ho consenten i s'hi avenen, de no renunciar a la representació popular que ells van delegar-los. Però les finances públiques de què curen, són de tots, dels qui els votaren i dels qui no els votaren. I nosaltres, després de la seva estulteria, lleugeresa, gardunyeria o complicitat amb la maniobra roï per provocar una baixa forta de la pesseta, no els havem de tenir altra consideració, que la que hom té a qualsevol entremaliat furenya.

UNA vegada, en un àpat municipal, pròdig en relats faceciosos, brindis insinuants i contalles maquiavèlicament intencionades, sentírem explicar a un regidor que en la porta ferrissa d'una mansió senyorial d'un cèlebre torejador, hi havia l'efígie d'ell, tot posant una ardida banderilla al brau. I sota, aquesta inscripció en lletres daurades:

Tomando esta posición

Me compré esa posesión.

Preguntem: Quants dels nostres polítics, tot prenent certes posicions, s'han comprat diverses possessions?

Copiem del número del 14 de novembre de «Gracia y Justicia»:

Espanoles a secas

El momento culminante

Se aproxima el momento de que nos pongan otra vez delante, esa tristeza abochornadora del Estatuto Catalán. No sé si lo podré resistir. Me asombra como los españoles no sienten vascas. Prefiero las vascas a las catalanas. Mi aversión al catalanismo es más fuerte que yo.

Se me revuelve la sangre baturra, con transfusión vallsolletana. No puedo remediarlo y estoy por renunciar el acta, para no verme en el trance de coger a Ventura Gassol y estrellarlo contra la mesa de los taquígrafos.

Pero, ¿ustedes han visto nada más absurdo, que el catalán hablado, llenándose la boca de aire, como si fueran a soplar botellas? Y todavía el catalán españolista, ese que se emplea sin darle importancia, como el gallego o el andaluz, es agradable. ¿Pero el catalán ampuloso de los de Macià? Cuando abren la boca para decir: «Oh, miri», me entran unos deseos de meterles la mano hasta el gargate y arrancarles la vernácula!...

En fin, no desbarremos, por-

que me conozco. ¿A ustedes les parece serio que un hombre se llame Ayguadé y otro Campalans?

¿Puede haber quien crea, que la butifarra es comestible? Es para sacar de quicio al más paciente.

Yo lo que digo es, que si al discutirse el Estatuto, España no me oye, voy a creer que ni el Ebro es español.

ANTÓN ROYO VILLANOVA.

Realment, l'article, que és una paròdia, expressa bé l'actual posició de Royo Villanova. Fins a Madrid li han pres el número.

**Miting al teatre
Barcelona, el diumenge
22, a les onze del matí.**

Es organitzat per l'Associació de pares de família. Hi enraonaràn oradors de diverses tendències, en pro de la llibertat de l'ensenyament.

Els qui estimeu aquest dret, reconegut per totes les democràcies veritables, presteu-hi la vostra cooperació.

Materials per a Construcció

**Guix · Cals · Ciments
Rajoles de València**

Construccions PLA

☎ Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quintí, 186

BARCELONA (CLOT)

La darrera píldora que ens ha fet empassar el Govern d'En Prieto

La Comissió permanent d'Hisenda ha ratificat l'acord pres pel ministre del mateix ram, de reformar la llei d'ordenació bancària. La qual cosa ha produït la justa indignació de tota la classe productora per la tendència a socialitzar el Banc Nacional.

Tota la premsa ha censurat unànimement la iniciativa d'En Prieto, llevat de la socialista que predomina amb la influència dels seus tres ministres, com si en el Govern no hi haguessin altres tendències ni destacades personalitats de diferents partits.

Amb la dita reforma, hom atribueix a l'Estat facultats extraordinàries dins el règim del Banc d'Emissió, que produiran, segons qui ens governi, calamitoses conseqüències: intensificaran el pànic financer, i acreixeran la desconfiança de la gent adinerada. Amb ella, demés, resta a l'arbitri del ministre la modificació del tipu de descompte per als efectes comercials i l'interès de les altres operacions. Tot això en els moments greus de la crisi aguda que travessa el món, i sense no haver estat establitzada encara la nostra moneda.

El compte de Tresoreria, obert en el Banc d'Emissió per al bon funcionament de la hisenda de l'Estat, fins ara estava regit per una inspecció composta de consellers del propi Estat, en harmonia absoluta amb els interessos del Banc. Després, però, de la modificació introduïda per En Prieto, l'ajuda moral per part de l'Estat esdevindrà una inspecció permanent dins de totes les seves funcions. I com encobridora del règim socialista, en el decret de reforma figura l'excusa que les pèrdues possibles, produïdes al Banc per la implantació del decret prietista, mai no podran disminuir la reserva que amb caràcter forçós té establert el Banc, segons estableix una llei fundamental d'ell mateix.

El programa dels socialistes, sinò nim de programa desgavellador, exigeix responsabilitat de tothom

sense solta ni prudència. I ells no comprenen les tremendes responsabilitats, que al seu torn contrauen amb cada nou decret que es posa en pràctica. Per la paraula de tots els ministres sabem que és enorme el desnivell dins els pressupostos de l'any 1932. I nosaltres ens preguntem: Si tan solament els impostos i noves contribucions industrials, que afeixugaran els negocis ja prou en crisi, podran nivellar el balanç pressupostari, com inventen cada vegada més dificultats pel desenvolupament del comerç del país? Allò més prudent i profitós seria que els senyors ministres provisionals de la República, ho deixessin al Govern que ha de substituir-los, després d'aprovar la Constitució. I aquest emprengué les modificacions transcendents que calguessin, després d'haver consultat de nou la voluntat del poble mitjançant unes eleccions ben sinceres.

JOSEP M.ª TUSQUETS.

Sabotejadors de la República—ens diuen alguns?

Nosaltres els podem dir llevadors del seu prestigi i de la seva honra.

Encara les Normals no han inaugurat el curs.

Es que allò de la "República de Trabajadores" no resa per als estudiants de mestre?

Hem vist anunciat amb grans titulars un *Concurs d'idees*, i ens afanyem a aportar-hi la nostra modesta contribució. Si no ho fem nosaltres, els cavernícoles, dotats de la facultat de pensar, el Concurs restarà desert, incapaços com són d'emetre cap idea els nostres contraopinants, qui es gloriegen de descendir del simi, o de l'orangutà.

Proposem a la Generalitat la creació d'una Orde, que es podria titular: *Orde de Pere el del Punyalel*, la qual constarà de les categories següents:

Albarda.
Gran Triangle.
Lliga-cama per a dames.
Comanador amb Camafeu.
Comanador ordinari.
Pendentif per a dames.
Triangle d'alumini.
Medalla de lluna.
Medalla de cartró.

REGLAMENT.—Art. I. Tindran dret a l'Albarda els estrangers que en llur país hagin obtingut la màxima condecoració i s'hagin traslladat a la nostra terra per ensenyar i practicar hi els mètodes de l'acció directa. Seran preferits els emissaris dels Soviets.

Art. II. Seran condecorats amb el *Gran Triangle*: a) Els diputats que hagin fet més bacaines a les sessions de les Constituents; b) Els regidors que hagin col·locat més amics en les oficines o brigades de la Casa gran; c) Els ciutadans que posseeixin una col·lecció completa de *La Traca* o una relíquia de Sant Blacat.

Art. III. Podran aspirar a la *Lliga-cama* les dames roges que hagin concorregut a un mínim de cinquanta *meriendas fraternales*, i les prioros de la *Congregació de Meuques* que entra en els projectes de la reverenda Mare Kent.

Art. IV. Seran *Comanadors amb Camafeu*: a) El diputat català

que tingui més *enchufes* que En Cordero; b) El primer regidor que s'hagi fet construir una casa a l'Eixample; c) El primer prohombre socialista que reparteixi als «sense feina» els seus béns mobles i immobles.

Art. V. Seran *Comanadors ordinaris*: a) Els diputats que devorin més sandvitxos en una sola sessió; b) El regidor que parli més brut que l'Aragai; c) El ciutadà que tingui més parents al Canyet; d) Els estudiants vitalicis.

Art. VI. Podran aspirar al *Pendentif*: les novícies de la Congregació Kentista i les *jamonas* que s'hagin divorciat un mínim de setze vegades.

Art. VII. Seran condecorats amb el *Triangle d'alumini*: a) El regidor que s'hagi empescat més monopolis; b) Els diputats que hagin posat el queixal del seny; c) El ciutadà que ensumi el rastre de la bandera dels catalans d'Amèrica.

Art. VIII. Hom concedirà la *Medalla d'alumini* al primer ciutadà conscient que practiqui l'amor lliure per les teulades, durant el mes de gener, i als redactors de *L'Opinió* i *La Humanitat* que incorrin en més infraccions gramaticals.

Art. IX. La *Medalla de cartró* serà adjudicada: a) Al diputat que a les Corts hagi enraonat més que don Josep Sánchez Guerra; b) Al ciutadà que tingui més grapa a nacionalitzar carteres; c) Al conseller que sàpiga de cor tots els poemes de l'immortal i inspirat poeta, Francesc Ferrer; d) Al regidor d'esquerra que escrigui el català correctament.

ADVERTIMENT.—Totes aquestes condecoracions són personals, intransferibles, irrenunciables i vitalícies. Unicament seran desposseïts d'elles els ciutadans que tinguin la debilitat de dir Jesús, en oïr un estornut, o bé l'audàcia de mirar de reüll l'ombra del venerable President de la Generalitat de Catalunya.

CALAMARS.

Segells Revisionistes

Avui, dissabte, es posaran a la venda, a la nostra Redacció, Corts Catalanes, 635, primer. Les hores de despatx seran des de les onze del matí a la una, i des de dos quarts de sis a dos quarts de vuit.

CIUTADANS!
CATALANS!
SIGUEU
OPTIMISTES....

Bonmati

«La Voz de su Amo»

La vaga dels opositors al Magisteri

Si va haver-hi una classe destacada que arrambà el dors amb tota la força contra la pilastra de la monarquia, va ésser la del Magisteri. Ella estava tota bleïda, de la crema dels ideals, amb què sortia de les normals, a abusar foc nou en la vida. I consumien a ella mateixa, en la impossibilitat de llançar-ne tan solament un flam dins les ànimes dels petits. El burocratisme l'ofegava; el nepotisme li eixelava les ales; la injustícia escarnidora feia florir en el seu rostre la ganyota dels decebuts i lassats, en plena febra de joventut.

La República va reencendre dins de molts novençans normalistes, la llàntia de les nobles quimeres. Si ella venia a fondre tots els esperits en un ideal estret de germanor patriòtica i a mantenir vívida la consciència de ciutadania, i a crear un novell ciutadà per a la pàtria nova, d'on havien de sortir els herois sinó del Magisteri? I fidels es desplegaren en guerrilla davant de la República, tot esperant el mot d'ordre per a formar el quadre, i començar la lluita. Amb el mateix braó amb què aplicaren el seu dors a enderrocar la monarquia, s'apressaren, redoblat i tot, a establir el nou règim.

El mot d'ordre va venir... Però, ai las!, no era la veu generosa qui crida a tots maternalment sense avarícies, sinó aquella altra, una mica fora de to, potser vacil·lant, potser ambigua, perquè els qui es donguessin per entesos, romanguessin a segon rengle. I obriria el pas als escollits, però no a tots els vocats. Malgrat això, les il·lusions, però, encara no es podien marcir completament. Podia ésser una equivocació, filla de la pressa, efecte de la manca d'experiència, seqüència de l'esperit d'adaptar el nostre país sistemes i mètodes de terres estrangeres.

Per què hom havia de limitar les places, si manquen mestres a una munió d'escoles? Per què hom havia de regraciar amb el dret al Magisteri, als gaudidors d'altres activitats? Per què castigar a unes pràctiques de tres mesos a hom, que ha provat la seva capacitat davant d'un tribunal de l'Estat, i ha regentat llargament escoles d'ell mateix? Per què desplaçar de la família a un hom durant tres o quatre mesos, sense indemnització?

Com un toc de cornetí d'ordres, la consigna va propagar-se cuita corrents entre tota la classe. Van aparèixer els resignats solitaris: els pacífics legalistes: els tramposos de la llei que ho fien tot al personatge influent. I els sedents de justícia, amatents a no deixar-se burlar, i ardis a fer complir allò que era dreturer. El primer de tot, curaren de fer-se forts. S'organitzaren. Era d'una tal elemental justícia allò que demanaven, que àdhuc els resignats, i els legalistes, i els fiadors de les influències s'enrolaren en l'organització. S'entrevistaren amb el ministre: discutiren amicalment amb el director general d'Ensenyament primari. El primer, sempre amb correcta amabilitat, s'ha esquitllat per la tangent. El segon, quan va convèncer's que era inútil d'enganyar els opositors, o de desorganitzar-los, va dir-los que eren *unas nulidades*.

I va sortir el nomenament dels senyors que havien de constituir el tribunal. Tots els anhelants de justícia, els qui cerquen tota la força en la iniciativa i el mèrit personal, es revoltaren. En formava part aquell saludador de la Pedagogia, qui ensenya d'ésser mestre amb unes quantes receptes, la revelació de les quals val trenta pessetes al mes. Qui no el coneix aquest industrial de l'ensenyament, home de còrpora elefantisiaca, que camina tot feixuc, rossolant els peus com un paquiderm? I aquell altre, un fill mateix del qual es presentava a oposicions. I aquells de més a més, qui tenien nebots entre els aspirants... Com quedava l'honestat de la República?

Malgrat les anomalies en la notificació de la convocatòria, la vaga va sorgir. Ha estat general a tota la península. Es la primera esdevençuda a Europa d'aquesta mena? I els aspirants a la noble professió del Magisteri han donat prova d'un esperit de companyerisme i de fe en la justícia de les seves aspiracions, que han produït una veritable sensació. Tot mitjà de violència ha estat refusat. I els procediments de propaganda i convicció han estat els únics entrats en joc. A Barcelona, han arribat àdhuc a l'escrúpul de fer aixecar acta notarial de com no s'havien exercit cap llei de coaccions.

Mentrestant, el ministre del ram calla. El Director general de l'Ensenyament mobilitza a l'ombra tots els ressorts per desmoralitzar els vaguistes. Alguns dels qui tot ho fien en el diner, en la influència, ensumen es mobilitzen cautament per aparèixer gent de pau, davant certs personatges. I alguns altres, encara, ministerials de tots els qui governen, els diuen sabotejadors de la República com aquest fenomenal del Govern civil, Brauli Solsona (1), repòrter, gazetiller, revistista, qui durant la Dictadura també mamà en el mugró de la lloba, i ara funcionari del nou règim en premi al seu talent genial i als seus sacrificis.

Però mentrestant, la vaga perdura. I els veritables herois d'ella, anònims herois, qui es juguen per la causa justa que defensen, l'esdevenidor de la carrera: que no creuen ni en influències, ni en propines: que tot ho fien a l'esforç i iniciativa, pensen i persisteixen en la idea que els veritables sabotejadors de la República, si per cas, ho són els qui no escolten els humils, no atenen les aspiracions rectes, i no compleixen justícia.

(1) Compost l'article, ens informem que ha estat nomenat governador civil de Burgos, en premi als extraordinaris serveis prestats a la Dictadura... ai! a la República. Que els somriures picarescos de tota la seva camaraderia femenina de les Revistes del Paralel, il·luminin les seves vies. I que el càrrec li reïxi ben profitós.

El darrer complot

*Com que estem organitzats,
nostra vista no ens enganya,
i el món és ple de maldats,
¿veritat, senyor Azaña?*

*Amb un nas tafanerot
i ben cordats de l'ermilla,
hem descobert un complot!
La República perilla!*

*I nosaltres, amatents,
hem bronzit com una bala,
talment com constituents,
en cobrar les mil de l'ala.*

*Per la muntanya i el pla
hem començat l'ofensiva.
Deixem en pau el senglar,
que una missió més altiva*

*ens ha fet tenir afany,
en saber que hom debatia
fer venir d'ací cent anys
altra odiosa monarquia!*

*I en un bosc mig amagat,
darrera de Vallvidrera,
dos canonges, un soldat
i sis homes de carrera,*

*un frare tot rodanxó,
vuit carlins, un jesuïta,
un cec amb l'acordeó,
un senyor portant levita.*

*Dos francesos i un anglès,
un urbà i un policia,
tractaven, tal com si res,
de portar la monarquia!*

*En sentir els disbarats
de llurs càlids parlaments,
tots semblaven diputats
de les Corts Constituents.*

*Qui parlava amb veu altiva:
— Cal les armes preparar,
no oblidem la lavativa,
si el complot volem guanyar!*

*— Amanim bé les graelles,
amb quin goig els rostirem:
les brases ja són vermelles,
au, minyons, cal que ataquem!*

*I plens d'un estrany neguit,
per dins el bosc han fet via,
pam a pam l'han resseguit.
Cercaven la monarquia?*

*Hem esguardat tots amb por,
llur estranya maniobra,
bategava el nostre cor,
com una porta quan s'obre!*

*I quan ells han retornat
a llur catau amagat,
nostre ensurt ha estat dels bons,
aquella colla de plagues
perduts en mig les obagues,
sols cercava rovellons!*

KIKO.

Els grans mestres del Futbol.

El Bloc Obrer i Camperol, ai!! Bloch-Companys-Giralt, té, ja no sé què anava a dir...

MANCA UN DESGLAÇADOR

Dies enrera un diputat va tenir la pensada d'invitar tots els seus col·legues a manifestar quants sous cobren, per quin concepte, i quant pugen en pessetes comptants i sonants.

Ningú no va obrir boca. Els formidables diputats de l'Esquerra Catalana es van afanyar a fer-se amb un equip de *geladores*, i foren els primers a *glaciar* l'ambient.

Quan les coses estaven així, el Sr. Carrasco i Formiguera tingué la pensada de publicar a la Premsa els sous que ell cobra. (Sigui dit, entre parèntesi, que l'únic diputat que ha dit la veritat és un diputat catòlic).

En vista d'una tal actitud, els de l'Esquerra van pensar que ells també ho haurien d'explicar, i van decidir tres coses: 1, callar; 2, seguir cobrant; i 3, seguir callant.

DIC ha fet recerques per saber la causa d'aquests acords, i s'ha assabentat, de bona tinta, que són deguts a què, per haver suat molt remenant les *geladores*, ara, en sentir parlar de la qüestió, se'ls *glaca* la gorja.

Tota una catàstrofe. En Companys i els companys de glòries i fatigues amb la gorja *glacada*.

DIC demana amb interès que els qui sàpiguin un remei per a *desglacarlos*, el diguin ben de pressa. El *Bé* de Catalunya ho demana.

El Sr. Vidal Rosell féu als periodistes unes declaracions, que representen una vertadera bugada de les facècies de l'Esquerra Catalana i del procedir dels seus homes, ço que equival a un *èxit* i que justifica a bastament les *campanyes* del DIC.

UNA DENUNCIA

DIC no és amic de fer denúncies; no hi ha regla però que no tingi excepció, i ara ens en cal fer una al President del Govern Provisional, al President de les Corts Constituents, als diputats socialistes, als radicals-socialistes i als formidables prohoms de l'Esquerra Catalana.

Hom ha votat un article, per a salvar la República, en virtut del qual han d'ésser expulsats d'Espanya els religiosos que hagin fet el *quart vot*.

El quart vot és el de l'obediència al Sant Pare.

DIC denuncia que tots els catòlics l'hem fet aquest vot. Tots, absolutament. Obeïm i obeam al sobirà Pontífex, costi el que costi.

Com que, malgrat llurs diatribes contra la Religió, cap d'ells no en sap un borrall, els ho fem avinent perquè, amb temps, es previnguin i tinguin preparats els mitjans de locomoció, no fos cas que fessin un mal paper en arribar l'hora.

I no diem res de la feina que se'ls ha girat,

L'EX-PALAU DE PEDRALBES

Endevina, endevineta. Mai diríeu de què serveix l'ex-Palau de Pedralbes?

Hi ha taules, seients de moltes menes, cambres aparellades, i, com als contes de fades, una gran solitud, no serveixen de res.

No serveixen de res?, es van dir, un dia, aquests ciutadans que abasseguen carrers. Cal fer-ho servir.

El lloc és ideal: esplèndids jardins, mobles de casa bona, la vigilància a tres quilòmetres i les sospites a sis.

Des d'aquell dia, alguna de les cambres parades ha servit, i amb servei intensiu. A l'ex-casa reial hi ha

L'OCA: Crèguim, Sr. Esteve, no en sigui vostè de revisionista, que porta la negra.

hagut tantes d'exercicis..., que no tenien res d'espirituals.

De tot això no en parléssiu pas a l'auster ciutadà Companys, ni a l'auster ciutadà Casanoves, ni a l'auster ciutadà Campalans...

Nosaltres ho fem saber solament a les cànides senyoretes estudiantes, que han aconseguit el segon pis per muntar-hi una residència.

En bona fe, que les nostres informacions són ben adients per a fer-ne la propaganda.

A L'ESTIL ORIENTAL

A les «Mil i una Nits» hi ha un Príncep que, per conèixer millor les necessitats dels seus súbdits, surt a l'hora foscant del Palau, es barreja amb ells, i n'escolta les converses i els plans.

Doncs bé. El ciutadà Casanoves, durant els dies que ha fet d'alcalde de Barcelona, ha continuat la tradició. A les tres de la matinada hom el trobava a la *Bodega del Colón*. No us penséssiu que hi anava a admirar farbalans ni a escoltar guitarres. El seu posat era talment el d'un Baró Escàrpi; corglaçava la «Bodega».

Tanmateix, cal reconèixer que el càrreg de Batlle li ha reïxit *feixuc*.

Sabem certament que a la Victòria Kent la qüestió de l'ensenyança no

la preocupa; diu que els tres fills *adoptius* que té, vol deixar-los en llibertat, perquè aprenguin i es formin com vulguin; almenys aquests no podran dir, com ella, mal de la seva mare.

Els pacífics ciutadans que transittaven, el passat divendres a la nit, per les Rambles, quedaren estemoridits en veure, en el Bar-Glacier, penjat i mort un formidable *Jabalí*. Sorgí tot seguit entre el públic una disputa per saber quina era la procedència d'ell. Tothom hi deia la seva; uns si era En Samblancat, altres creien que era En Botella. Per acabar-ho, el gerent del Glacier, posà un rètol que deia *JABALÍ MALLORQUIN*. Nosaltres aclarim això de Mallorca fent saber als nostres llegidors que no té res a veure amb l'atllet Sbert.

decret, reduint el nombre de funcionaris. Els *enèrgics* homes de l'Ajuntament i de la Generalitat, varen fer programa d'aquest sanejament, de bon antuvi.

L'*enèrgic* Azaña, ha estat tan valent, que ha llençat el decret a un cove. Els *enèrgics* nostres, han deixat la reducció de personal, *pinçada* en un paper.

Ara els ministres socialistes, començant pel més *largo*, apliquen el decret, reorganitzant llurs ministeris; la reorganització, ha tingut per resultat, no disminuir, sinó augmentar el personal: s'han multiplicat els *enchufes*.

Els homes de la Generalitat, no volent ésser menys, han aprofitat el moment d'estendre les cèdules, per fer-hi entrar nous *temporers*. Com que en Milà, no va fer entrar personal prou nou, ells l'han fet entrar nou de trinca.

Tot sigui per l'Estatut.

«La Rambla», baladrera i xerona, diu que vol donar la bola al D. I. C.

Allò que ha de procurar és que un dia no la donguin a ella els seus lectors. Tan solament els manca que sàpiguin que el seu inspirador i amo escriu tots els anuncis i rètols en espanyol. I això que s'esgargamella en dir-se independitzant.

Que durant la Dictadura, va fer li amorettes, en un anunci gros de la seva indústria (també en espanyol), on era propagada la *leche condensada* com el primer virilitzador de la Raza.

Ara, de dia en dia, fomenta vel·leïtats socialistes... I a Saragossa, encara el seu amo i inspirador, és un acostadís inspirador d'un diari, defensor del monopoli del sucre. També escrit en espanyol.

Es clar que «La Rambla» ens dirà, que l'Evangeli ens prohibeix treure els drapets del pròxim al sol...

I nosaltres, un be negre.

«La Publicitat» d'avui, 15 Nov. 1931, diu que un article sobre finances *escrit* i signat pel Sr. Companys a «La Humanitat», no és més que una traducció d'allò mateix publicat en una revista estrangera, per un home que en sabia d'aquestes coses. Vinguin manxiules!

En Companys, segons diuen, és el director de «La Calle». Resulta que «La Calle», té un crèdit gros pendent, que ha de cobrar de la finada Exposició. Com que En Roldós també es troba en el cas de «La Calle», En Companys també és director de «La Humanitat». Es veu que l'advocat dels rabassaires, ara es dedica a dirigir els creditors de l'Exposició. I com que En Companys i l'Exposició... aquesta direcció sembla una mica exposada...

L'incommensurable D. Joan Pich i Pon va demanar a En Soldevila de «La Publicitat», si volia fer de director artístic del «Día Gráfico»; En Soldevila hi vingué bé i començà a actuar com un home. Però un dia «La Publi», escrigué un article que resultà molest per a En Pich i Pon, i En Soldevila, va ésser reptat per l'ex futur marquès de la Bombeta: «Mireu això que diu «La Publi». — «Ja veurà D. Joan, jo no hi tinc res que veure amb aquest article; és cosa del Concili. — Ah! si vós no podeu impedir que «La Publi» parli de les meves coses d'aquesta manera, jo no necessito la vostra direcció artística...» I va ésser acomiadat el director artístic del «Día Gráfico».

Els escuts d'Acció Catalana

Sols els eixelebrats, els sectaris o bé els participants en el banquet, encara creuen en l'Esquerra Catalana. Tant solament els tossuts, els ensu- perbits o els qui practiquen el sectarisme amb cara de beata o guants blancs, confien en Acció Catalana. Els uns, estan massa desprestigiats per a reconquistar la gent d'un dit de seny i envistes de les eleccions que es dibuixen en l'horitzó. Els altres, però, no han tingut tan estrepitós el desprestigi, i escandalós el fracàs, perquè no sentin la impudícia de voler revifar-se. I com si no haguessin trencat cap plat, s'apresten a la lluita. Es un deure de catalanisme, de liberalisme, que dirien ells, de sortir-los al pas.

QUÉ van a dir a l'opinió democràtica i patriòtica de les ciutats els personatges d'Acció Catalana? Ells són els qui contemplaren, com uhs morts, la discussió d'aquells articles de la Constitució, atemptatoris a la llibertat individual, com el vint-i-sis, i a les llibertats col·lectives, com el que prohibeix per sempre més a les nacions ibèriques autònomes i a llurs municipis, de subvenir en res i per a res, els ordes religiosos. I àdhuc, en la persona de Nicolau d'Olwer, varen votar-los.

Els, els nacionalistes puritans, s'avingueren a l'aprovació de l'article cinquanta, sobre la llibertat d'ensenyament atorgada a Catalunya, amb el qual l'Estat, s'abroga el dret de sostenir escoles espanyoles dins de Catalunya, obliga a usar el castellà, com a instrument d'educació i instrucció. I imposa el despotisme a tot nat de mare catalana de saber la llengua espanyola. Quina diferència hi ha, entre aquestes ordenacions i les preceptuades en la llei vella d'Instrucció pública? I encara, jels cínics! se'n vanten com d'un triomf.

Encara ells mateixos, jòh soberguejant liberalisme el llur!, són els que no han tingut un mot, ni de protesta, ni de desaprovació tan solament, per a aquell altre que institueix l'escola única.

DESPRÉS d'una tal conducta, ja no és gota d'estranyar, el desvergonyi- ment gradual dels seus homes, dits laics, i que suara feien del respecte a les idees dels cristians que convivia amb ells, un cas d'estantissa vanitat. Domènec de Bellmunt, Domènec Guansé, Carles Soldevila, àdhuc el mateix Brunet, aquest exburleta i trapacer, s'han escorregut l'antifaç i han fet babarotes dels sentiments religiosos de la nostra nació. Què impor-

ta, davant d'això, la presència en els seus rengles, d'uns homes, com Martí Esteve, Bofill i Mates, i algun altre? Quina compassió no causa de veure'ls estrenyuts, entre els seus rengles, tot ajupits, com vergonyosos!

Tot i essent això prou, encara va ésser superat, per l'ordre del mateix Consell del Partit, en què es condemnava i expulsava els qui d'una faisó o bé d'una altra, prestessin ajut al moviment en pro de l'esmena de la Constitució. Oh tolerància, la més santa! Això, tot entremig de les invocacions a la llibertat, al respecte, a la convivència, a la germanor patriòtica. Què els direu a les multituds ciutadanes, si heu pecat contra la llibertat del ciutadà i contra la dignitat de Catalunya?

MENTRESTANT, la comesa de la gestió del P.R.R., en la persona de Nicolau d'Olwer i de la seva *troupe*, dins el ministeri d'Economia, ha culminat en el tractat amb França, tan vergonyós, que els mateixos autors, sembla que en són colpits de sentiment. Fins a la revetlla mateix d'entrar en vigor, no el feren públic. Què li diran, a la pagesia quan surtin a pidolar-li els vots?

A la classe vitícola i vinícola, és a la que perjudica més. Totes les declaracions d'En Barbey, i l'eloqüència de tots els altres, no són prou per a desvirtuar la contundència frapant dels números. La mitjana de la quantitat d'hectolitres de vi exportada a França, des de l'any 1926 al 1930, puja a la suma de 2.800.000 Hl. Per la nostra part, era il·limitada. De manera que en alguns anys, com el 1927 i 1928, va ascendir a 3.442.000 i 4.572.000 Hl., respectivament. I ara?

Segons el nou tractat, sols podrem exportar, fins a 1.800.000 Hl., o sigui, com *un milió menys*, del promig que exportàvem fins actualment. Amb l'aggravant, que fins ara, pagàvem de drets a l'aduanera francesa, 55 francs per Hl., i ara haurem de pagar-ne 88. Tots els comentaris que nosaltres podríem fer-hi, no resultarien tan eloqüents, com la baixa extraordinària que ja ha sofert el vi en els nostres mercats. Què els predicaran a la pagesia, els homes d'Acció Catalana? repetim.

Un partit que debuta en el governament de l'Estat, amb unes tals inconseqüències i amb uns tals fracassos, no pot presentar-se de nou a cercar els vots del poble, si no és amb mirallets desorientadors, amb fal·làcies, i amb d'altres emboltoris sobre la mercaderia. Esperem calmosament a veure aquests quins seran.

MARTÍ FUSTER.

POPULAR MITING

D'AFIRMACIÓ SOCIAL-CATÒLICA

pel diumenge propvenent, dia 22, a dos quarts d'onze del matí. Es convocat al cinema Coroleu de Sant Andreu de Palomar.

Hi enraonaran oradors de diferents sectors del Catolicisme polític.

Per la difusió de les nostres idees, per la satisfacció dels nostres anhels, concorreu-hi i feu-hi anar.

LES DECLARACIONS DE LERROUX
"I per fastidiar l'Azaña, sóc capaç de fer la Primera Comunió".

12.000 Exercitants a Montserrat

Les altes autoritats jeràrquiques, aclamades per la multitud.

La sortida de l'ofici.

La renovació espiritualista de la nostra nació anhelosa d'ideals veritables, desvetllada i estimulada per l'obra dels Exercicis, es palesà un cop més dins el recer del nostre cenobi Montserratí, el diumenge prop passat, amb motiu de l'any jubilar.

Aneu a Santa Eulàlia, diumenge vinent, dia 22, al gran míting d'afirmació social. Es a les dues de la tarda. Per amor a les nostres llibertats individuals i col·lectives, no hi manqueu!

La pacificació dels esperits d'un poble no és possible, mentrestant la igualtat de tots els ciutadans davant la llei no sigui un fet.

I sense la pacificació espiritual, no hi ha prosperitat de cap mena.

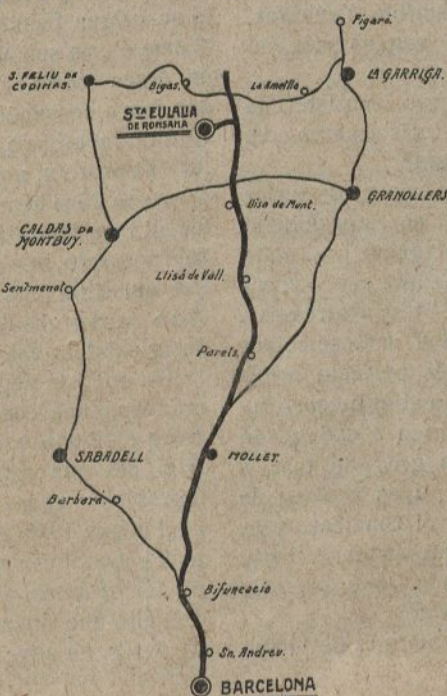
Catalunya no serà vertaderament lliure, mentre tots els seus habitants i cadascun d'ells no en siguin.

Si anhelem la rectificació d'algunes prescripcions legals, és perquè la llibertat catalana no sigui un mite, o bé una ironia.

GRAN MÍTING d'Afirmació Social

el propvinent diumenge, dia 22, al
poble de
**SANTA EULALIA
DE RONSANA.**

Es celebrarà al Bosc de l'Areny,
tocant a la Carretera de Sant Feliu
de Codines, i començarà a les dues
de la tarda.

HI PARLARAN:

**Llucià Baquer
Antoni Pelauzy
Roca i Cavall
Ramon Batlle Matabosch
Tries de Bes**

Sortiran uns autocars de la Plaça de Tetuan, des de les deu del matí, fins a la una. L'anada i tornada valen 6 pessetes. Al lloc del míting, hi haurà servei de bar i de petit restaurant.

! NO HI MANQUEU !

Tardes de diumenge

L'actualitat política a la pagesia

Quan el senyor Josep ha penetrat al cafè, Genís estava tan apassionat en la discussió amb els altres dos companys, que no s'han adonat d'ell, fins que el senyor Josep ha empenyut la cadira, i ha fet l'aparició dins el rotllo. Els amics han tingut com un ensurt. L'amic s'ha enriolat, tot faceciós.

—De què es tracta, que discutiu amb tant d'acalorament?

—En Genís diu, que ara el nostre vi d'entrada a França, pagarà 85 francs per hectòlitre.

—Es cert—ha confirmat el senyor Josep. L'altre no s'ho volia creure.

—I pot ésser?—ha interrogat incredul encara—.

—Es!—ha repetit l'erudit vellet—. I ha prosseguit tot d'una:

—Això, i la prohibició de la campanya revisionista, han estat les notes sensacionals de la setmana.

—A quina, vostè dóna més importància?—ha preguntat sempre avidós de curiositat, el Genís.—El senyor Josep, ha ensenyat la punta de la llengua amb entesa berganteria i ha somrigut, tot exclamant:

—Genís, Genís, ¿com no em proposeu el judici de Salomó?—Ha seguit una estona de silenci. Després, ell mateix ha reprès:

—Es un altre atemptat a la llibertat, la prohibició de la campanya. I és una mesura tota partidista. Ja veureu: si jo en venint ací al Cafè, trobo el pas interceptat per vós, allò just no és pas d'obligar a mi a entornar-me, sinó de protegir el meu dret, i castigar a vós, posat que delinqui. Amb el destorbament dels mítings, per part dels elements socialistes i d'altres governamentals, és igual.

—I això de la propaganda monàrquica?

—Sempre que en fessin, que els condemnessin, com a delinqüents. Què té que veure la monarquia amb la defensa del dret d'ensenyar, de suprimir les desigualtats dels ciutadans davant la llei, d'impugnar la intromissió de l'Estat en d'altres afers del Municipi o de la Diputació?

—A Catalunya, no n'hi ha de monàrquics—ha interromput Genís.

—Tanmateix els que hi han, tots els coneixem. Uns pocs mils a Barcelona; uns quants cents, entre totes les altres ciutats de Catalunya i prou... La resta de la gent, és republicana.

—I vostè no creu—ha insistit de nou Genís—que si existeixen alguns que fan dependre la vida de la religió de la monarquia, li produeixen un gran tort?

—Es clar, és clar—ha cuitat a dir el senyor Josep.—Però a Catalunya això no interessa. Allò que

interessa és el següent: no espanyolitzar la nostra política amb intervencions massa freqüents de personatges de fora. I, després, organitzar el moviment, d'una vegada...

—En això—ha advertit un tertulià—és on jo veig la falta més grossa—Genís, tot donant mostres de ben informat, s'ha queixat així:

—Què es això que al Vallès actuen independents dels de la Plana de Vich, i els d'ací dels d'Olot, i els d'Olot de Barcelona?

—Tants caps, tants barrets—ha admirat un—.

—Massa, massa—ha confirmat el senyor Josep—Endemés: crec que també així es corre el risc, d'una altra cosa. De donar a entendre a la gent, que amb quatre mítings tot s'aconseguirà.

—Mal del nostre país—ha mormolat queixós, Genís.—Aquest treballar de cavall jove, a enbranzides i batzegades. I, de cop i volta, prou.

—La gent de França, emprà prop de vint anys, en assolir la llei que garanteix la llibertat d'ensenyament—ha advertit el senyor Josep—.

—Però ací, unes eleccions municipals, tombaren la monarquia.

—I ara la gent també és crèdula per refiar-se que unes eleccions poden tombar l'actual Constitució—ha insinuat un contertulià.—El senyor Josep, al seu torn, ha pres la paraula:

—S'ha de treballar amb aquest mateix delit, però cal organitzar i educar la gent per a una obra duradora. I això hom ha de confiar-ho als polítics, perquè si passa d'unes mans, a unes altres mans, fluïxes i inhàbils, va riscos de malograr-se absolutament.—Ha seguit un llarg silenci durant el qual, el senyor Josep, tot plegant una cigarreta, ha ofert la bossa del tabac a tots els companys. Han encès, i Genís, home inexaurible d'aviditat, ha interrogat una vegada més, al seu vell amic:

—Però, si per cas, subsisteix la prohibició, llavors tot s'acabarà com la Comèdia de Fàlset?

—Hi han diverses menes de burlar la llei, mentrestant no es prohibeixi en absolut la propaganda oral política, i àdhuc en aquest cas, encara no fóra tot perdut. Més; m'atreveixo a dir que potser una mida semblant forçaria a una més perfecta organització del moviment anti-constitucionalista. Vós creieu a cada poble de Catalunya, un grup de tres o quatre, que cada u es proposi de concórrer al cafè, al Sindicat, a les colles de la plaça que surten de missa, per fer propaganda, ¿què voleu res altre de més pràctic?

Els oients han somrigut de la sor-

tida del senyor Josep. Un ha gosat de dir:

—Totes se les pensa el senyor Josep.— Genís, al seu torn:

—Es un rei per a aquestes coses, el senyor Josep...

—I això, que sóc un republicà...

—De tota la vida—ha interromput un—.

—No, això, no—ha rectificat el senyor Josep.—Des de les pèrdues de les Colònies. De llavors data, el meu anti monarquisme.—I ja l'erudit vellet, mestre del fil de la conversa, ha anat devanant-lo, d'una manera deliciosa, a l'entorn de les conteses i fallences de la monarquia caiguda.

I les vuit, l'han atrapat encara en la conversa.

TULCIS.

Temes econòmics

Les necessitats

Hom defineix l'Economia Política com la ciència que té per objecte les relacions entre els homes, que menen a la satisfacció de llurs necessitats. Per tant les necessitats han de constituir la primera fita de tot estudi econòmic.

Generalment, hom confon la necessitat amb el desig. I algú gosa d'advertir que poden emprar-se indistintament ambdues paraules.

No podem pas estar conformes amb una tal confusió, origen de lamentables errors.

La necessitat és allò del qual no es pot prescindir; al contrari, el desig significa allò que ens plau, però del que ens podem estar. Jo tinc necessitat de menjar; no tinc, però, necessitat de sentir una òpera, enc que en senti un desig vivíssim. Si no menjo, tot d'una llangueixo; si no escolto l'òpera, no em passarà res.

Tampoc no és cert, com d'altres sostenen, que la necessitat és d'origen fisiològic, mentre el desig és d'ordre psicològic. També existeixen necessitats psicològiques.

Ningú no negarà que l'home té tanta necessitat de menjar, beure, i vestir, com d'ésser respectat, de viure tranquil, de divertir-se moderadament, cap de les quals coses no té un origen fisiològic. I és perquè l'home és, no sols un ésser físic, ans un ésser moral. La necessitat sol dur com a conseqüència el desig, car si jo tinc apetència, desitjaré el menjar. Tanmateix, aquesta conseqüència no es dóna sempre. Així, si estic malalt i em tenen d'operar, jo admetré l'operació, ben a desgrat, per més que em sigui una cosa necessària. Això prova que entre necessitat i desig existeix una distinció.

Ara que, de vegades, no es podrà precisar d'una cosa si és un simple desig o bé una veritable necessitat. Així, pel que sofreix una malaltia inguarible, anar a prendre certes aigües que li han estat recomanades, podrà qualificar-se de necessitat o de desig. Altres cops podrà succeir que allò que en un indret no passi de desig, en altre esdevingui neces-

sitat imperiosa: tal com l'instal·lar calefacció en les cases, segons que el país sigui molt fred o atemperat. Però això esdevindrà en un nombre limitat de casos i de coses. Els dos camps de la necessitat i del desig queden perfectament destriats.

I hem dit que la confusió entre ambdós conceptes duu a lamentables errors. Dissortadament és massa cert: errors en les idees i errors en els fets.

Per una tal confusió, sostenen alguns economistes, que les necessitats són *il·limitades en nombre*. De manera que civilitzar un poble no és altre que fer-li néixer noves necessitats.

Aquest concepte materialista de la civilització no pot menys que merèixer la nostra repulsa. No és, certament, aital civilització la que escampen arreu els missioners. Civilitzar un home o un poble, és donar-los la consciència que tenen una personalitat moral i una ànima espiritual. Quan un poble coneix i sent tot això està vertaderament civilitzat. Allò altre, és un complement.

Altrament els mateixos economistes es desmenteixen sense adonar-se'n, puix després d'haver assegurat que les necessitats són *il·limitades*, afegeixen que, ensems, són *concurrents*, o sigui que cada una no pot desenrotllar-se sinó en detriment d'una altra.

Es clar que la satisfacció continuada dels desigs acaba per congriar un costum. Però el costum tampoc no serà mai una necessitat, perquè el que s'ha acostumat pot—de vegades té l'obligació—de desacostumar-se. Nosaltres, contràriament a allò que sostenen els esmentats economistes, creiem que les necessitats, les veritables necessitats, no són tantes com sembla.

En l'ordre dels fets, prendre per necessitats els desigs, emmena a errors encara més estrafolaris.

Saber distingir bé allò que és necessitat absoluta, d'allò que és desig defugible: repartir-se l'economia, atribuïnt a cadascú allò que li pertoca segons la transcendència que tingui dins els alts interessos morals i espirituals de l'home, heus ací un senyal inequívoc de saviesa del viure segons la llei de Déu, i segons la millor dels homes.

Seguirem.

JOAN GAYA.

Els amics del D. I. C.

J. F.—Anirà. I moltes gràcies.

P. V.—Alleugereixi la prosa de detalls. I curi d'ésser interessant amb comentaris de fets d'actualitat.

Un anònim.—L'hem tirat al cove, sense llegir-lo. Tan lleig és que ens amaga la cara?

Una noia.—Encomani'ns a Nostre Senyor, en compte d'esborronyar articles.

J. M.—Mirarem d'aprofitar-lo.

Un altre heroi de la República

Salut, oh, D. Jeroni Bujeda. La República té en vós uns dels herois més abnegats, si no un dels més significatius. Ell no es prodiga massa, ni en mitings, ni al Parlament. I tampoc no lluita pas en l'anonimat d'una empresa, qui, modestament, ignoradament, aguanta ferm l'esperit de cohesió i d'ofensiva. L'heroisme, en ell, pervé de la feixuguesa amb què l'aclapara el nombre exorbitant de càrrecs, que exerceix per amor a la República. Per això la noble matrona l'ha ascendit també a la categoria d'heroi.

Mireu, si no:

Diputat a Corts	12.000 ptes.
Director general de la Propietat.	24.000 "
Gratificació pel catastre urbà.	8.000 "
President del Consell d'Administració de les mines d'Almadén, i Arrayanes, cobra com a dietes per valor de.	10.000 "
TOTAL.	62.000 ptes.

Aquest subjecte, de més, és socialista. Naturalment, així predica les seves doctrines amb un dels exemples més allisonadors.

Teixits de Punt *Noemi*

Demaneu-los

a les

millors cases

de

Gèneres de Punt

La Setmana Política

Res que valgui la pena d'ésser comentat. La política actual dels qui governen Espanya torna a empanxegar-se en les mateixes maresmes que havien deturat el poble en la creixença de la seva vida civil. Caciquisme, desconeixement de les realitats, massa sovint un doctrinarisme absurd; vet ací el balanç dels governants d'ara.

I al costat dels mateixos defectes, hom veu com s'empren mitjants semblants. Hom priva la lliure expansió d'idees, hom usa i abusa dels ressorts del poder, hom descobreix complots amb una habilitat insospitada amb una organització policíaca que fins ara no havia dat senyals de tanta perspicàcia... finalment, hom tindrà d'escriure, temps a venir: Dictadura, dictadureta...

Tanmateix, no en podem estar descontents dels nostres ministres. Són gent alegre, xiroia, i els plans de divertir-se d'allò més. Als diaris llegim que el Govern en pes ha assistit amb el President de la Cambra... on diríeu? A la representació de l'obra A. M. D. G., protestada unànimement per sectors amplísimos de l'opinió. Tot sia per l'elevació del nivell cultural d'Espanya!

Mai no creguéssiu, però, que no s'ocupen de cultura els col·legues de l'Azaña. Ells feren votar al Congrés una moció d'homenatge, i assistiren després al Congrés de la F. U. E., l'Associació d'Estudiants tan escament representada per aquell Sbert, l'home al qual les persecucions de la Dictadura no deixaven estudiar, i que no ha trobat encara cap altra excusa per sincerar-se d'ésser estudiant de tota la vida.

Esdeveniments de tanta importància, lleven tot interès a coses com és ara el tractat comercial amb França, que deu ésser obra cabdal de dues mentalitats tan enlairades com En Nicolau d'Olwer i En Prieto.

Però, com que el poble no sap el que li convé, s'ha posat a protestar amb una unanimitat sorprenent.

Tampoc el debat sobre l'ordenació bancària té gaire importància. El senyor Prieto, ens ha fet saber que coneixia textos d'economistes anglesos. Quina capacitat mental que té el senyor Prieto! Malgrat això, la pesseta no millora, i les finances públiques i privades cada cop van més malament.

A. PALACÍN.

De desagraïts l'infern és ple

Pio Baroja, que és un dels novel·listes més estrafolaris d'Espanya, ha tingut la gentilesa, una vegada retornat a Madrid, després d'un viatge a Barcelona, de dedicar unes frases *galants* a Catalunya. En elles, l'escrivent religiòfob desempolsa les velles expressions que tant havien plagut als *germans* de l'altra banda de l'Ebre, uns quants anys endarrera. Amb una barra immensa el piadós Baroja, diu que a Barcelona tot just un hom hi parla el català, i s'entesta a demostrar-ho amb una argumentació tan poca-solta i tan fora de lloc, que tots els que som bons catalans, no podem menys que sentir-nos-en ofesos.

Es clar que de les paraules, com de les obres de Pio Baroja, no val la pena de parlar-ne, però almenys, l'única cosa que pot exigir-se d'un home, per ase que sigui, és que es mostri agraït i condescendent a les atencions rebudes. Però es veu que això és una cosa anacrònica per a certs esperits selectes, tan abundants Ebre enllà.

I no us creieu que amb tot el que diem pretenguem una rectificació de les paraules del ciutadà Baroja. Déu ens en guard. Les coses, segons qui les diu, tenen una valor. Sols voldríem que els nostres literats que varen obsequiar-lo, molt més del que ell es mereix, en tinguessin esment per a una altra vegada. Una cosa és ésser l'arxiu de la cortesia, i una altra cosa és ésser calçasses, puix no s'hi val a fer prevaler la concòrdia, però tant sols per una sola banda. Un home que escriu coses tenebroses, a la força ha de quedar sempre com un perfecte membre de la família dels paquiderms. Es la llei de la conseqüència.

Nosaltres, que tant en monarquia com en República, hem posat Catalunya per damunt de tot, voldríem poder afirmar que l'egòlatra Pio Baroja no tingués ni un amic, ni un lector en tota la nostra terra! Creiem que res no hi perderíem.

PETRITXOL.

COBLES

Don Artemio tiene miedo
Don Artemio es un barbián
Hay que ver a Don Artemio
teñido de tulipán.

(Música popular madrilenya de «Don Tancredo»).

El mejor convincente
para todo Mulladé,
bofetadas Aguadé.

La vinent setmana: Sensacional enquesta sobre l'afer Bloch Esquerra Catalana, S. A.

La catalanització de la nostra escola

La propaganda de la premsa i les discussions de les Constituents, i encara la xerrameca dels mítings o conferències, han creat tota una terenyina tenebrosa que ha obnubilat moltes ments i ha enceguerat molts ulls. El cas és que així com, tot invocant la llibertat i la democràcia, s'ha bastit una Constitució antidemocràtica i antiliberal, així, mentrestant hom obria les portes de les escoles a la nostra llengua, s'escometia o, si més no, es tolerava un procés de descatalanització en d'altres indrets.

Jamai no hem cregut en els sentiments nacionalistes de Marcellí Domingo. El darrer discurs de Terrassa, que comentàvem en el número anterior, va ésser un cant a l'espanyolisme més autèntic, abillat de draperies revolucionàries. Per això, sovint els seus fets contradiuen les seves idees, quan aquestes prenen la fórmula d'una mixtificació política. Una tal posició del ministre català de la Instrucció Pública espanyola, escau esplèndidament a tots els qui troben en les mixtificaciones l'art de satisfer les conveniències, sense temença a la justícia.

Una de les condicions del concurs per a la provisió dels mestres del patronat escolar de Barcelona, era que, si més no, entenguessin el català. Bé: de tothom és sabut que van ésser nombrats certs personatges que no escriuen ni entenen la nostra llengua. Les condicions concernents al parvulari eren més rigoroses: elles exigien que no sols els aspirants posseïssin la nostra llengua de qualsevol manera, sinó que la parlessin amb aquella perfecció necessària per a fer-la servir de vehicle usual en l'educació i instrucció, en harmonia amb les normes i exigències pedagògiques. Quantes parvulistes no van ésser nombrades que desconeixen en absolut la llengua dels seus petits educands?

Ara, en les oposicions de mestres que estan començant-se, hom els reconeix el dret de mostrar preferències per als llocs que ambicionen. Dels mil cinc cents opositors de la nostra plaça, n'existeixen, segons dades molt verídiques, uns vuit cents de parla no catalana. Part d'aqueixos, la meitat o una tercera part, si més no, el dia mateix de demà, exerciran i regentaran escoles a Catalunya. Apendran, llavors, la nostra llengua?

Marcellí Domingo, després de tot, espanyolista visionari, no és gens estrany que es mostri poc curós en això. Però Macià, tot el Consell de Pedagogia de la Generalitat, per què callen? A les vigílies de la presa de possessió de l'escola per part de la nostra llengua, poden permetre que se'n facin amos tot un estol de mestres castellans?

Ah! si el poble de Catalunya no tingués altres defensors que vosaltres! Mentrestant, l'Avi, optimista com sempre. I els altres... oportunistes!!!

PELAUZY.

De Madrid estant

Impressions parlamentàries

Justícia, Justícia i Justícia!...

No és que la reclamem—que prou falta ens fa—és que és l'únic que hem sentit aquesta setmana al Congrés.

Justícia en nom del poble. Justícia independent... La Justícia pels núvols.

Més incompatibilitats: sessions secretes que no ho són.

Llàgrimes i atacs d'histerisme. Cares llargues i afilades.

Una solemne acusació contra l'ex rei plena de condemnes teòriques. Potser més senzilla i explícita hauria estat millor.

Don Alvaro, el último monárquico, anuncia una romàntica defen-

sa del darrer Borbó, plena de sentimentalisme, que té una acollença, si no simpàtica, benèvola.

Ah!, sí però, les darreres noves són d'un complot monàrquic (?).

F.U.E. Un nou monopoli

El laïcisme de l'actual Govern i de les actuals Corts, vol arrelar en la societat espanyola, i no escatima, per aconseguir-ho, cap llei de mitjans i sacrificis que es trobin a la seva mà.

El millor mitjà, l'únic de veritable eficàcia perquè el laïcisme prengui força dins una societat que en principi és eminentment catòlica, és protegir-lo amb l'oficialitat i el favoritisme. Oposar als sentiments, els imans que puguin atraure la vanitat dels homes: tapar la veu de la consciència amb el llumí dels càrrecs, dels honors, de l'adulació si és necessari, i ofegar tot el que signifiqui religió i tradició de costum.

Opresió per un costat, i favoritisme per l'altre.

I on més s'estén aquest vast moviment, és entre la joventut que encara no ha tingut temps de refermar-se en les seves creències. Dins la joventut actual, que seran els homes de demà.

Aquests dies, s'ha celebrat a Madrid el primer Congrés de la Unió Federal d'Estudiants Hispans. Ha estat un Congrés en el qual els estudiants catòlics no hi han pres part. Un Congrés *monopoli* organitzat per la F. U. E., celebrat per la F. U. E., i exclusivament per la F. U. E., que avui en dia és una branca més de l'actual Govern laic.

Discursos, proposicions, escàndols. Total res: pràcticament un fracàs, puix que avui en dia la F. U. E. no compta, ni de molt, amb la majoria dels estudiants universitaris. Però el sumptuós saló de l'antic Senat per marc, propaganda, fotografies, comissions, així ha assolit de fer una mica de patxoca.

I un final *bomba*: el senyor Madariaga i onze diputats, en nom del Congrés. I el ministre d'Instrucció Pública en nom del Govern.

Dos discursos d'adulació, dos discursos *imans* per a la joventut.

I fa tan sols dos dies, una residència d'estudiants catòlics, model d'organització i treball escolar, apedregada i tirotejada per elements estranys.

JOAN RUNENT.

Madrid, 16-11-31.

Una errada greu

Els homes que integren el Govern actual formaven un comitè revolucionari, i varen conspirar intensament per aconseguir la caiguda de la monarquia.

Hagueren de conspirar entre greus perills de delació, i van haver-se de valer dels mil i un recursos, propis de l'art de propagar una idea. Són mestres en tal art, i la prova és que en reeixiren.

Aquests homes saben, doncs, per experiència que quan una idea noble i noblement sentida és perseguida, s'arrela més a mida que és major la persecució.

La violència i la injustícia són les armes millors i més fecundes en propaganda per a les idees perseguides.

Ho saben per experiència i, malgrat, prohibeixen el moviment revisionista i els mítings per a obtenir llibertat.

La conseqüència d'una tal manera de fer ha de reïxir per a ells pregonament descoratjadora: si tinguessin consciència que el poble era al seu costat en la tasca de violència laïcitzant que realitzen, no els haurien prohibit. Segueixen l'exemple de la Dictadura, perquè es senten en terreny tan fals com la Dictadura mateixa.

Orb serà qui no vegi que són ells els que han fet, i segueixen fent, un mal molt greu a la República.

B.

No es preocupi:
Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no taca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

"BELLTON"
CONSERVA SEMPRE JOVE

DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

Para IMPERMEABLES A LA
FABRICA PASEO GRACIA, 81
FERNANDO 16 - CORRIBIA, 16

Carnet de l'Estranger

Al Perú, Sánchez del Cerro, triomfa a les eleccions presidencials. Aquest fet no tindria importància si no fos el cas, que el senyor del Cerro, va proclamar-se dictador, i més tard fou enderrocat per companys seus militars. Es celebraren eleccions, i el triomf fou tan gran, que doblà, en vots, als dels contrincants.

A hores d'ara ja s'han sublevat dos regiments.

A l'hora d'entrar en premsa el D. I. C., no podem saber el resultat de les eleccions a l'Argentina. No estic molt assabentat de com es fan, però, segons he sentit dir, són secretes.

L'Uriburu, que es proclamà dictador el 6 de setembre de l'any darrer convocà eleccions, però sota la condició que els partits afectes a l'Irigoyen no podien entrar-hi.

Les candidatures més importants són les de don Lisandro de la Torre, presentat per l'Uriburu, i la del general Justo, per l'Alvear. Aquest darrer sembla que és el que conquista més simpaties.

A Jugoeslàvia, també hi han hagut eleccions, encara que per la *Skup-tchina*, el que ací en diem Parlament. Detentava el poder abans de les eleccions el partit nacional.

El president del Consell remercià

al poble l'agraïment pel triomf del partit nacional.

En Gandhi, aquell del llençol embolicat, torna a la Índia. Els comunicats oficials diuen que a Bengala, hi han desordres. El cert és que la victòria dels conservadors, allunya tota entesa amb les colònies que han arribat a la major edat. El Govern anglès prometé a Gandhi que s'arreglaria, però de moment, degut a la situació difícil de la metròpoli, no podia dedicar-hi l'atenció que és mereix l'afer.

La situació a la Manxúria es complica. Ara ja no és Rússia, ara es la mateixa Xina.

No esmentem noms de generals ni pobles, perquè tots són iguals, però, calculant en números, hom pot fer-se càrrec de les destroces que es realitzen i de la paciència meravellosa de tals països que creuen no haver arribat, encara, les coses fins el punt de declarar-se la guerra.

EUGENI MUÑOZ.

La llei de la defensa de la República, ha començat d'ésser aplicada.

El president del comitè de vaga dels opositors al magisteri, ha estat detingut.

I els presidents de tants comitès de tantes vagues, sense solta, ni justificació?

Carnet de Propaganda

D. I. C. aquesta setmana passada, va arribar a una novella etapa de la seva ruta: va trametre a fora cinc mil exemplars.

Cinc mil exemplars, volen dir cinc mil predicadors, que, oportunament i inoportunament, es fiquen pertot arreu, i allí engeguen el predicot. Al casino, al sindicat agrícola, a cal barber, i a la tenda i al molí de l'oli i al recó de la llar.

Quant bonic no fóra, ¿oi, amic lector?, que d'ací a cinc mesos, o quatre, o tres, poguéssim redoblar la tirada...! I, sobretot, quant eficaç! Mira, però; si tu, i cadascú vol, això no costa gaire. No et demanem cap diner de més, ni que surtis a predicar a fora vila, ni que ho paguis a un altre. Res de tot això. Una cosa més xica; que cadascú faci un novell subscriptor. Només un. T'has afegit allò de fàcil que és això?

D'entre els deu, quinze, vint amics amb què comptes, sols cal convèncer-ne un. Quin lector del D. I. C. no serà capaç d'una tal obra?

Apa, doncs, avui mateix, proposeu-vos-ho. I ho aconseguiu.

La F. U. E. a Madrid ha estat honorada, dignificada, aixecada a la categoria de la primera impulsora de la civilització nacional pel Govern.

Quan les associacions universitàries, lliures i patriòtiques, li treuran els drapets al sol?

El trinxà que pispa una gallina, els mossos de l'Esquadra el blavetegen a vergassades.

El qui planeja un negoci, és enviat una temporada a l'estar.

I els qui intentaven d'expoliar milions a la nostra economia, han de seguir administrant els béns de la ciutat, i els cabals de la Nació?

L'EIXERIT

El setmanari ideal per als petits socis del DIC
Vuit planes en colors.

Subscripció individual: 4 ptes. l'any.

Subscripció per 5 exemplars: 0'25 ptes. cada setmana.

Redacció i Administració:

Carrer València, núm. 246. - Barcelona

Auca de la Setmana, pel senyor K. Iman

Refraner Kentià

Kent a buen árbol se arrima, buena sombra le cobija.

Kent no quiere caldo, tres tazas.

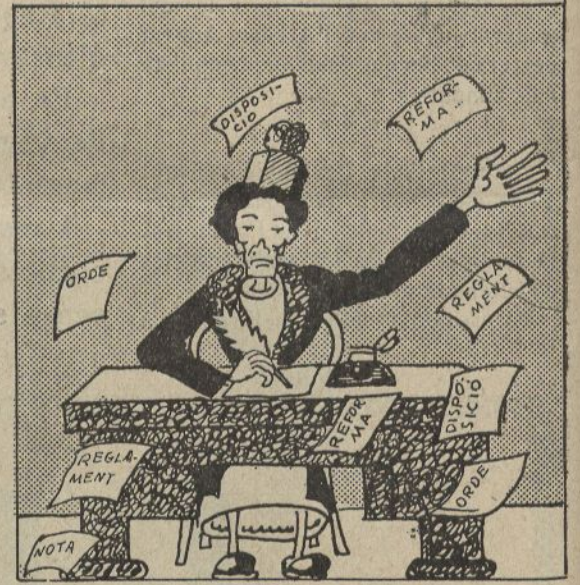
A Kent Dios no da hijos, el diablo le da sobrinos.

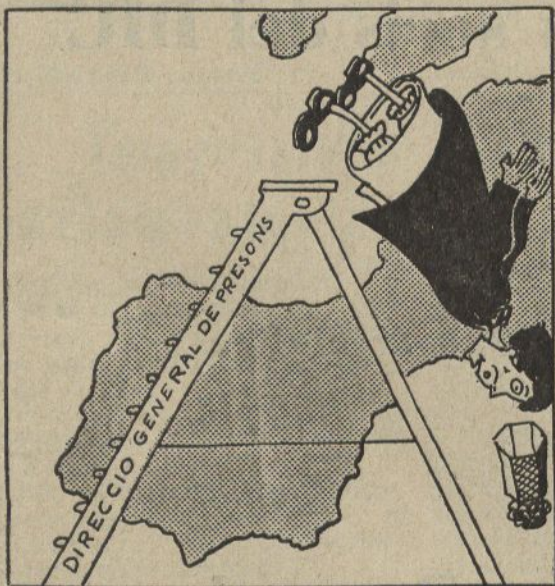
Kent canta su mal espanta.

Kent mucho abarca, poco aprieta.

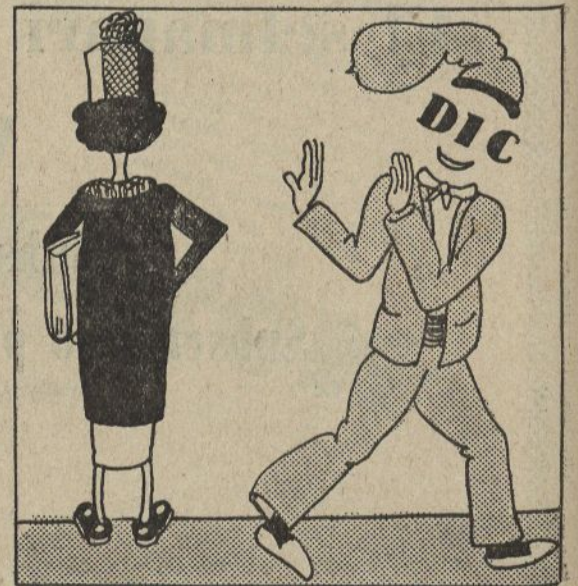
Kent siembra vientos... i nosaltres recollim les tempestats.

Kent se enzalza, será humillado.

Kent tuvo, retuvo y guardó para la vejez.

Kent... no et conegui, que et compri.